

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conciliarvm Omnivm Generalivm Et Provincialivm Collectio Regia

Ab anno CCCXIV. ad annum CCCXLVI.

Parisiis, 1644

Delectio Aarii & sociorum eius, missa ab Alexandro episcopo omnibus
episcopis. Capvt III.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15072

ANNO CHRISTI 325. Καθαυρέλιόν Αρείου & τῶν αὐτῶν διαπεμφθέντων ὑπὸ Ἀλεξάνδρου Ἐπισκόπου Ἀλεξανδρείας τοῖς ἀπανταχοῦ Ἐπισκόποις.

Deiectio Arii & sociorum eius, missa ab Alexandro episcopo omnibus episcopis.

CAPVT III.

Carissimis honoratissimisque fratribus, qui ubique gentium sunt nobiscum in ecclesie ministerio coniuncti, Alexander salutem in Domino.

ΚΕΦΑΛ. γ'.

Τοῖς ἀγαπητοῖς καὶ πμωτάτοις συλλειτουργοῖς τοῖς ἀπανταχοῦ τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας, Ἀλεξάνδρος ἐν κυρίῳ χεῖρειν.

ΕΝΟΣ σώματος ὄντος τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας, ἐν πολλῆς τε οὐσίας ἐν ταῖς θεαίαις ρεφαῖς, τῆρεν αὐθόρμητον τῆς ὁμονοίας καὶ εἰρήνης, ἀκόλουθον ὅτι ρεφειν ἡμᾶς, καὶ σημαῖναι ἀλλήλοις τὰ ἑκάστοις νόμωρα ἵνα εἴτε πύρα, εἴτε χεῖρει ἐν μέλι, ἢ συμπάχωμυρ ἢ συχαῖσμιρ ἀλλήλοις. ἐν τῇ ἡμετέρα πίνυω παροικία ὀξήληθιν ἡμῶν ἀδελφοὶ παράνομοι καὶ χειρομάχοι, διδάσκοντες ὁδοσάσιον, ἐν εἰκότως αὐτὸς περόδρομον τῆς ἀπὸ χειρὸς ὑπονοήσε καὶ καλέσε. καὶ ἐβουλόμην μὲν σιωπῇ παραδιδῶμαι τὸ ποιοῦν, ὅπως ἐν τοῖς ὁδοσάταις μόνοις αἰαλωθῆ τὸ καλόν, καὶ μὴ εἰς ἑτέροις πόποις διαβαλὸν τὸ ποιοῦν, ῥυπώση ἡμῶν ἀκεραίων τὰς ἀκοάς. ἐπειδὴ δὲ Εὐσέβιος ἡμῶν ἐν τῇ Νικομηδείᾳ, νομίσας ἐπὶ αὐτῷ καῖσσαι τὰ τῆς ἐκκλησίας, ὅτι κατὰ τὴν πλὴν Βηρυτὸν, καὶ ἐποφθαλμίσας τῇ ἐκκλησίᾳ Νικομηδείᾳ, ἐκ ἐκδεδήκηται τὰ κατ' αὐτὸν, περὶ σάται καὶ τούτων τῶν ὁδοσάτων, καὶ ρεφειν ἐπεχέρισσε

CVM sit vnū corpus ecclesie catholicae, cumque in sacris literis traditum & praeceptum nobis sit, vt concordiae ac pacis vinculum teneamus: consentaneum est, vt per literas colloquamur inter nos, alique alios mutuo de rebus quae apud singulos geruntur, certiores faciamus, quo siue vnum ex membris patitur, siue laetatur, nos inter nos vel patiamur vna, vel vna laetemur. In nostra quidem prouincia prodierunt iam viri, qui leges rescindunt, Christum ipsum impugnant, animos hominum defectionem (quam quidē prae nuntiam antichristi esse, merito quispiam suspicaretur & vocaret) docere nituntur. Ac mihi certe in animo erat de illo facinore penitus reticuisse, vt eius labes, si quo modo fieri potuisset, vna cum eis solis qui ab ecclesia deficiuerant, absumeretur, nec in alia loca euagata, simplicium quorundam aures suis sordibus inficeret. Verum quoniā Eusebius, qui nunc Nicomediae episcopus est, quique totum ecclesie statum in sua manu pos-

Apud Soer. lib. 1. hist. cap. 3.

Ephes. 4.

1. Cor. 12.

ἐκ τῆς ἀποφθάλμισης τῆς ἐκκλησίας, ἐκ ἐκδεδήκηται τὰ κατ' αὐτὸν, περὶ σάται καὶ τούτων τῶν ὁδοσάτων, καὶ ρεφειν ἐπεχέρισσε

tum arbitratur, cum a nemine, quod ecclesiam Beryti deseruerit, quodque oculos cupiditatis & ambitionis suae ad episcopatum ecclesiae Nicomedienlis obtinendum adiecerit, in se animaduersum esse videat, istorum etiam qui ab ecclesia defecerunt, patrocinium

fufcipit, & ad omnes qui sunt v-
bique gentium literas scribere
conatur, eosque in eisdem com-
mendat plurimum, quo imperi-
tos quosdam in grauissimam hæ-
refim, Christoque penitus ad-
uersariam, rapiat: necesse habeo,
idque sententia quadam quæ in
lege scripta est, inductus, silen-
tium rumpere, remque vobis
omnibus indicare: quo non mo-
do eos qui defecerunt a Christo,
execrabiliaque verba quæ illo-
rum hærefis vsurpat, cognosca-
tis, verum etiam, si forte Euse-
bius literas scripserit, ad eas ani-
mum non aduertatis. Nam inue-
teratam suam malevolentiam,
silentio ad tempus obrutam, iam
per istos renouare studet: & li-
cet simulatione quadam præ se
ferat eorum causa literas scribere,
re tamen ipsa declarat perspi-
cua, se in rem suam serio istud ip-
sum agere. Qui autem defece-
runt ab ecclesia, sunt, Arius, Achil-
las, Thales, Carpones, Arius
alter, Sarmates, Euzoius, Lucius,
Iulius, Menas, Helladius, Caius,
Secundus item, & Theonas, qui
olim dicti sunt episcopi. Quæ
vero isti contra scripturas excog-
itarint, temereque effutiuerint,
sunt huiusmodi: Deum nõ sem-
per Patrem fuisse, sed tempus
aliquando extitisse, cum Deus
non esset Pater: non ab æterno
Dei Verbum fuisse, sed ex nihilo
ortum esse. nam Deum qui est,
cum non erat, ex eo quod
non est, procreasse: & propterea
tempus fuisse aliquando cū non
esset. creatum enim & factum
fuisse Filium, neque essentia Pa-
tri similem, neque natura verum
Patris Verbum, neque veram sa-
pientiam eius esse, sed ex iis quæ
creata factaque sunt, vnum; per abu-
sionem autem Verbum & sapientiam
dici. Ipsum factum esse pro-

Lent. 19.

πανταχοῦ σωτηριῶν αὐτοῖς, ὅπως ἴπο-
σύρη πῶς ἀγνοουῦτας εἰς τὴν ἐχά-
τῃ πῶτῃ καὶ χειρομαχῶν ἀρεσιν
ἀνάκλιω ἔχον, εἰδὸς ὅ ἐν τῷ νόμῳ
γεγραμμένον, μηκέτι μὲν σιωπῆσαι,
ἀνάκλιω δὲ λοιπὸν πᾶσιν ὑμῖν, ἵνα
γινώσκῃτε τοὺς ἡ δόξατας χειρομαχῶν,
καὶ τὰ τῆς ἀρέσεως αὐτῶν δύστω αὐ-
ματῶ· καὶ εἰὰ γράφῃ Εὐσέβιος,
* πρὸς ἔχῃτε. παλαιὰ γὰρ αὐτῶ κα-
κόνειδω, τὴν χροῶν σιωπηθεῖσαι, νῦν
διὰ τούτων ἀνεύσαι βουλόμην,
ζημαπίζῃ μὲν αἰς ὑπὲρ τούτων γρά-
φῃν, ἔργῳ δὲ δείκνυσιν, ὅτι ὑπὲρ αὐ-
τῶν ἀποδύλων τῶν ποιῆ. Ὁ μὲν οὖν
δόξαται χειρομαχοί, εἰσὶν Ἀρειῶ, καὶ
* Ἀχιλλῶς, καὶ * Θαλῆς, καὶ Καρπῶ-
νις, καὶ ἑτέρος Ἀρειῶς, καὶ Σαρμά-
τις, καὶ Εὐζοῖος, καὶ Λούκιος, καὶ
Ιούλιος, καὶ Μενάς, καὶ Ἑλλάδιος, ὁ
Γαῖος, καὶ σὺν αὐτοῖς Σεκουῦδος, καὶ
Θεωνᾶς, ὁ ποτὲ λεχθέντες Ἰππίσκο-
ποι. ποῖα δὲ ἄρα τὰς γραφὰς ἐφθυ-
ρόντες λαλοῦσιν, ἐστὶ τῶν τα. δόγμα
Ἀρείου· ἐκ αἰὲ ὁ θεὸς πατὴρ ἴω, διὰ
ἴω ὅτι ὁ θεὸς πατὴρ ἐκ ἴω. ἐκ αἰὲ ἴω
ὁ τῶ θεοῦ λόγος, διὰ ὅτι ἐκ ὄντων γέ-
γονεν· ὁ γὰρ ὢν θεὸς Ὁ μὴ ὄντα ἐκ
τῶ μὴ ὄντος πεποιήκε. διὸ καὶ ἴω
ποτε, ὅτι ἐκ ἴω· κλίσμα γὰρ ὄντι
καὶ ποιήμα ὁ υἱός. οὔτε δὲ ὅμοιος
κατ' οὐσίαν τῷ πατρὶ ὄντι, οὔτε ἁλη-
θινός καὶ φύσις τῆ πατρὸς λόγος ὄντι,
οὔτε ἁληθινὴ σοφία αὐτῶ ὄντι. ἁλη-
θὲς εἰς μὲν τῶ ποιημάτων καὶ χρο-
τῶν ὄντι, κατὰ χροῶν δὲ λέγεται λό-
γος καὶ σοφία· χειρομαχῶν καὶ αὐτῶς

ANNO
CHRISTI
336* μὴ σο-
* ἔχῃτε.* καὶ
* ἁληθ-

* ἁληθ-

* ἁληθ-

* ἁληθ-

* ἁληθ-

* ἁληθ-

* ἁληθ-

* ἁληθ-

* ἁληθ-

* ἁληθ-

* ἁληθ-

* ἁληθ-

* ἁληθ-

* ἁληθ-

* ἁληθ-

* ἁληθ-

* ἁληθ-

* ἁληθ-

* ἁληθ-

* ἁληθ-

* ἁληθ-

* ἁληθ-

ANNO CHRISTI 325

πρὸ ἰδῶν τῆς θεοῦ λόγου, ἔτι καὶ τῶν θεῶν σοφία, καὶ ἡ καὶ τὰ πάντα, καὶ αὐτὸν πεποίηκεν ὁ θεός. διὸ καὶ τρεπίστος ὄντι, ἔλλοιωτὸς πλὴν φύσιν, ὡς καὶ πάντα τὰ λογικὰ ξένος τε καὶ ἄλλοτελος, καὶ ἀπεροισμένον ὄντιν ὁ λόγος τῆς ἑσθ' θεοῦ οὐσίας, καὶ ἀρρήτος ὄντιν ὁ πατήρ τῶν ἡμῶν. οὐτε γὰρ τελείως καὶ ἀκριβῶς γινώσκει ὁ υἱὸς τὴν πατέρα, οὐτε ὁρᾷ αὐτὸν διδάται. ἔτι καὶ αὐτὸς πλὴν οὐσίᾳ ἐκ οὐδενὸς ὡς ἐστὶ δι' ἡμᾶς γὰρ πεποίηται, ἵνα ἡμεῖς δι' αὐτοῦ ὡς δι' ὄργανου κλησθῶμεν ὁ θεός. ἔτι δὲ ὑπέστη, εἰ μὴ ἡμεῖς ὁ θεός ἠθελε ποιῆσαι. ἠερότιστος γουὺν τις αὐτοῖς, εἰ διδάται ὁ τῆς θεοῦ λόγος τραπεῖται, ὡς ὁ διάβολος ἐτραπῆ καὶ ἐκ ἐφοβήθησαν εἰπεῖν, ὅτι καὶ διδάται τρεπίστος γὰρ φύσεως ὄντι, γνητὸς ἔκλειστος ὑπαρχων. ταῦτα λέγοντας τῶν πατρῶν, καὶ τῶν πούτοις ἀιχαρωτουῦται, αὐτοῖς τε καὶ τῶν σινακολουθησαντας αὐτοῖς, ἡμεῖς μὲν καὶ τῶν κατ' Αἰγυπτον ἔτι τῶν Λιβύας ἐπιποκόπων, ἐπί τῶν ἐκαστὸν ὄντων, συνελθόντες, αἰδεμαῖ αἰσαμῆν. οἱ δὲ πατρῶν Εὐσέβιον προσεδέξατο, ἀπουδάροντες ἐκασταμίξαι τὸ ψῆδος τῆς ἀληθείας, καὶ τῆς ἁσέβειας πλὴν ἀσέβειας. ἀλλ' ἐκ ἰσχυροισι. νικᾷ γὰρ ἡ ἀλήθεια καὶ οὐδεμία ὄντι κοινωρία φωτὸς πρὸς σκοπός, οὐδὲ συμφωνήσις Χριστοῦ πρὸς βελίαρ. τίς γὰρ ἠκουσε πώποτε ποιαῦται; ἢ τίς νῦν ἀκούων οὐ ξενίζεται, καὶ τὰς ἀκοῆς βύβη, ὑπὲρ τῆς μὴ τὸ ῥύπον τούτων τῶν ῥημάτων ψαύσαι τῆς ἀκοῆς; τίς γὰρ ἀκούων Ἰωάννου λέγοντος· ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ λό-

prio Dei verbo, & sapientia quae in Deo est, per quam cum cetera omnia, tum illum ipsum fecit Deus: & ob eam causam natura sua posse conuerti & mutari, sicut animantia omnia ratione uolentia. Verbum esse peregrinum, alienum & seiunctum ab essentia Dei: Patrem a Filio minime explicari posse. nam Patrem a Filio neque plene & accurate cognosci, neque exquisite cerni posse. etenim ipsius essentiam, ut est, Filium non percipere: quippe Filium nostra causa factum esse, ut Deus per ipsum tamquam per instrumentum nos crearet: neque extitisset aliquando, nisi Deus nos creare in animum induxisset. Quaesitum est igitur ab illis, utrum Dei Verbum posset mutari, quemadmodum diabolus mutatus est: & non ueriti sunt respondere: Certe potest. cum enim & gigni & fieri possit, certum est eius naturam posse mutari. Ario igitur & eius fautoribus qui ista asserunt, & de eisdem tam impudenti ore loquuntur, una cum illis qui eius opinionioni assentiuntur, nos cum aliis fere centum Aegypti & Libyae episcopis in unum conuenientes, anathema denuntiauimus. Ceterum Eusebius eos ad se admittit, operamque sedulo dat, ut mendacium cum ueritate, & cum pietate impietatem admisceat. Verum ad hoc praestandum non satis habet virium. Nam vincit ueritas, & nulla est societas luci cum tenebris, nulla consensio Christi cum Belial. Quis enim

vnquam talia audiuit? aut quis si iam audiret, non ea tamquam infolita & peregrina obtupesceret, auresque obturaret, ne eiusmodi uerborum fordes in audiendi sensum illaberentur? Aut quis est qui cum Ioannem audiat dicentem: *In principio erat Verbum*, *Ioan. 1. Concil. Tom. 2.*

non istos condemnauerit dicentes: Erat tempus aliquando, cum non esset? Aut quis est, qui cum audiat in euangelio: *Vnigenitus Filius: &c. Per ipsum facta sunt omnia*; nõ istos odio habuerit, affirmantes Filiũ vnam esse ex creaturis? Nam qui poterit ipse esse ex iis quæ per ipsum facta sunt? aut quomodo vnigenitus, si (vt illorum fert opinio) cum aliis rebus vniuersis numeretur? aut quomodo ex nihilo factus est, cum Pater dicat: *Erucltauit cor meum verbum bonum. &c. Ex utero ante luciferum genui te?* aut quare ratione essentia Patri dispar ac dissimilis, cum sit perfecta imago & splendor Patris? cumque ipse dicat: *Qui vidit me, vidit & Patrem.* aut quo pacto, si Verbum & sapientia sit Dei Filius, erat tempus aliquando cum non esset? Nam perinde est ac si dicerent, Deum aliquando & sermone & sapientia caruisse. aut quo pacto conuerti mutarive potest, cum ita loquatur ipse de se: *Ego in Patre, & Pater in me est: &c. Ego & Pater vnum sumus?* & per prophetam etiam: *Videte quod ego sum Deus, & non mutor.* Et quamquam hoc dictum ad ipsum Patrem referri potest, tamen aptius & magis proprie de Filio Verbo iam dicitur, quod cum sit homo factus, non mutatus est, sed vt Apostolus ait: *Iesus Christus heri & hodie, idem ipse & in sacula.* Quid igitur illos in hanc perduxit sententiam, cum scilicet propter nos factum esse, cum tamen Paulus scribat: *Propter quem omnia, & per quem omnia?* Quod autem falso calumniati sunt, Filium non plene & perfecte Patrem nouisse, nemini mirum videri debet. Nam cum semel statuissent contra Christum bel-

Psal. 44.

Psal. 109.

Hebr. 1.

Ioan. 14.

Ibidem.

Ioan. 10.

Malach. 3.

Hebr. 13.

Hebr. 2.

ρος, οὐ καταγινώσκει τούτων λέγοντων· ἡ ποτε ὅτε ἐκ τῶν ἡρώων ἐκ τῶν ἀκούων ἐκ τῶν ἀγαθῶν ὁ μονογενὴς υἱὸς· καὶ δι' αὐτῶν ἐγένετο πάντα· οὐ μισήσῃ τούτων φερόμενοι, ὅτι εἰς ὅσα τῶν ποιημάτων; πῶς γὰρ διώταται εἰς τῶν δὲ αὐτῶν γυρομένων; ἢ πῶς μονογενὴς ὁ πῶς πᾶσι, κατ' ἐκείνοις, σωαριθμούμενος; πῶς δὲ ὅτι ἐκ ὄντων αὐτῶν, τῶν πατρῶν λέγοντος· ὁ ἐξήρατο ἢ καρδία μου λόγον ἀγαθόν· καὶ ἐκαστος τῶν ἐωσφόρου ἐγγύησά σε; ἢ πῶς ἀνόμοιος τῆ οὐσία τῶν πατρῶν ὁ ὡν εἰκὼν τελεία καὶ ἀπαύλασμα τῶν πατρῶν, ὁ ἐμὲ ἐωσκαῶς, ἐωσκα τῶν πατέρων; πῶς δὲ, εἰ λόγος καὶ σοφία ὅτι τῶν θεῶν ὁ υἱὸς, ἡ ποτε ὅτε ἐκ τῶν ἡρώων; ἴσον γὰρ ὅτιν αὐτῶν λέγον ἀλογοῦν καὶ ἀσοφόν ποτε τῶν θεῶν. πῶς δὲ τρεπίως, καὶ ἀλλοιωτῶς, ὁ λέγον δι' αὐτῶν μὲν, ἐγὼ ἐκ τῶν πατέρων, καὶ ὁ πατήρ ἐκ ἐμοῦ καὶ, ἐγὼ ὁ πατήρ ἐκ ἐμοῦ· δια δὲ τῶν περὶ τῶν ἰδέτε με, ὅτι ἐγὼ εἰμι, καὶ ἐκ ἡλλοιωμαι; εἰ γὰρ καὶ ἐπ' αὐτῶν τις τῶν πατέρων διώταται τῶν ἡρώων ἀναφέρειν, ἀλλὰ ἀρμοδιώτερον αὐτῶν εἶναι, ὅτι τῶν λόγων τῶν λεγόμενων, ὅτι καὶ γυρομένων ἀμείνων, ἐκ ἡλλοιωται, ἀλλ' ὡς εἶπεν ὁ ἀπόστολος, Ἰησοῦς Χριστὸς χθὲς καὶ σήμερον, ὁ αὐτὸς καὶ εἰς τὸν αἰῶνα. πῶς δὲ ἄρα εἶπεν αὐτοῦ ἐπίσταν, ὅτι δι' ἡμᾶς γέγονε; καὶ οἱ τῶν Παύλου λέγοντος· δι' ὃν τὰ πάντα, καὶ δι' οὗ τὰ πάντα. ὅτι γὰρ τῶν βλασφημεῖν αὐτῶν, ὅτι ἐκ οἰδὲ τελείως ὁ υἱὸς τῶν πατέρων, οὐ δεῖ θαυμάζειν. ἀπαξ γὰρ περὶ τῶν χειρομα-

ANNO
CHRISTI
55.CHRISTI
55.

ANNO CHRISTI 325.

χρῆν, ὡς ακρούονται Ἐ παρ Φωνας αυ-
 τῆ λέγοντες· καὶ οὕτως γινώσκει με ὁ πα-
 τῆρ, καὶ γὰρ γινώσκω Ὁ πατέρω. εἰ
 μὴ οὐκ ἔκ μέρους ὁ πατῆρ γινώσκει τὸ
 υἱόν, δῆλον ὅτι καὶ ὁ υἱὸς μὴ τελείως γι-
 νώσκει Ὁ πατέρω. εἰ δὲ τῶ το λέγειν οὐ
 δέμεις, οἱ δὲ δὲ τελείως ὁ πατῆρ Ὁ υἱόν,
 δῆλον ὅτι καὶ οὕτως γινώσκει ὁ πατῆρ Ὁ
 εἰ αὐτῷ λόγον, οὕτως Ἐ ὁ λόγος γινώ-
 σκει Ὁ εἰ αὐτῷ πατέρω, οὐ καὶ ἔστι λό-
 γος. ταῦτα λέγοντες, Ἐ ἀναπίθοντες
 παρ θείας γραφάς, πολλάκις ἐνετρέ-
 ψαμεν αὐτοίς. Ἐ πάλιν ὡς χαμαι-
 λέοντες μετεβάλλοντο, φιλονεικούν-
 τες εἰς ἑαυτοὺς ἐφελκυσσάμενοι γερραμ-
 μύρον· ὅταν ἀσέβης ἔλθῃ εἰς βαθὺ
 κακῶν, καὶ ἀφρονεῖ. πολλὰ γοῦν ἀί-
 ρεσας παρ αὐτῶν γέροντων, αἱ ἴνες
 πλέον τῆ θεόντος πολήσασαι, πεπλώ-
 κασιν εἰς ἀφροσύνην. οὗτοι δὲ διὰ
 πύτων ἑαυτῶν τῶ ῥημάτων ἔπιχρή-
 σουντες τὰ εἰς ἀνάρεσιν τῆς τῆ λόγου
 θεότητος, ἐδικαίωσαν ἑξ ἑαυτῶν ἐκεί-
 νας, ὡς ἐγύπεροι τῶ ἀπὸ χρίστου γηό-
 μνημοι. διὸ καὶ ἐπεκηρύχθησαν, καὶ ἀν-
 δεματίωσαν διὰ τῆς ἐκκλησίας. λυ-
 πούμεθα μὴ οὐκ ἔπι τῆ ἀπωλεία πύ-
 των, καὶ μάστιγα, ὅτι μαδόντες ποτέ
 καὶ αὐτοὶ τὰ τῆς ἐκκλησίας, νῦν ἀπεπή-
 δησαν· οὐ ξενίζόμεθα δὲ. τῶ το δὲ καὶ
 Υμνῶμος καὶ Φιλιππὸς πεπόνθασαι, καὶ
 παρ αὐτῶν Ἰουδας * ὁ ἀκολουθήσας
 τῶ σωτήρι, ὑπερον παρδοτός καὶ δόπο-
 σάτης γέροντε. καὶ παρ πύτων δὲ αὐ-
 τῶν ἐκ ἀδιδάκτοι μεμνημένω, ἀλλ'
 ὁ μὴ κέρως παρέρηκε· βλέπετε μή

lum gerere, reiecerunt penitus
 voces ipsius dicentis: *Sicut cognos-* *Ioan. 10.*
scit me Pater, & ego cognosco Pa-
trem. Quod si ex parte Pater
 cognoscit filium, perspicuum est
 Filium etiam ex parte Patrem
 cognoscere. Verum si hoc dictu
 nefas est, & Pater plene Filium
 cognoscit, constat quod sicut
 Pater cognoscit suum ipsius Ver-
 bum, sic & Verbum suum ipsius
 Patrem cognoscit, cuius est Ver-
 bum. Ceterum quamquam ista
 recensendo, atque adeo sacras &
 diuinas scripturas aperte expla-
 nando, eos sæpenumero conui-
 cimus: tamen illi rursus velut
 chamæleontes sese mutabant,
 dictumque illud sapientis in sua
 ipforum capita torquere magno-
 pere contendebant, videlicet:
Impius, cum in profundum malo- *Proverb. 18.*
rum venerit, contemnit. Ac ta-
 metfi complures certe hæreses
 ante illorū atatem exortæ erant,
 quæ quidem extra modum au-
 daciæ euagata, ad extremam de-
 mentiam sunt tandem prolapsæ:
 isti tamen, qui omni sermone
 suo Verbi diuinitatem tollere
 nituntur, utpote ad antichristi
 tempora propius accedentes, il-
 las hæreses præ suorum errorum
 impietate iustas esse quodam-
 modo declarant. Quapropter il-
 lis ecclesia interdictum est, at-
 que adeo anathema denuntia-
 tum. Et quamquam de eorum
 exitio permagnum animis dolo-
 rem capimus, & maxime quod
 ecclesiæ instituta aliquando ag-
 nouerant, iamque ab illis exci-
 derunt: de illis tamen non ma-

gnopere miramur. Idem namque non Hymenæo solum, & Philetō 2. Tim. 2.
 contigerat, sed Iudæ etiam ante illos, qui Saluatoris discipulus fuit, *Math. 10.*
 postea autem proditor & desertor illius factus. Atque istarum rerum
 neutiquam ignari extitimus. Dominus enim prædixerat: *Videte ne Marc. 13.*

Concil. Tom. 2.

Xx ij

Luc. 11.

quis vos seducat. nam multi venient in nomine meo, dicentes: Ego sum, & tempus appropinquavit: & multos seducent. ne eatis post illos.

1. Tim. 4.

Paulus enim cum ista a Salvatore didicisset, scripsit: *Quod nouissimis temporibus quidam deficerent a fide sana, attendentes spiritibus erroris, & doctrinis demoniorum veritatem auersantium.* Iam vero cum Dominus & saluator noster Iesus Christus hoc praeceperit, & per Apostolum de eiusmodi hominibus significauerit: nos certe quoniam illorum impietatem nostris ipsorum auribus accepimus, non sine causa eius generis hominibus, sicut ante diximus, anathema denuntiauimus, eosque ab ecclesia catholica fideque alienos palam declarauimus: vestramque pietatem fecimus certiolem, carissimi & honoratissimi fratres, qui estis nobiscum in ecclesiae ministerio coniuncti, vt, si forte quidam ex illis temeritate impulsu, ad vos venire non verentur, ne eos admittatis, neve Eusebio, vel alteri cuiquam, qui eorum causa ad vos scribat, omnino credatis. Nam par est, vt nos qui sumus Christiani, omnes qui contra Christum loquantur, animoque sint ab eo abalienato, tamquam Dei hostes, & corruptores animarum deuitemus, neque id genus hominibus vel aue dicamus, sicut praecepit beatus Ioannes: ne quando illorum peccatis communicemus. Salutate qui apud vos sunt fratres: qui mecum vero sunt, vos itidem saluant.

2. Ioan.

ὡς ὑμᾶς πληθήσῃ. πολλοὶ γὰρ ἐλεύσονται ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, λέγοντες· ὅτι ἐγὼ εἰμι, καὶ ὁ καιρὸς ἤγγικε· καὶ πολλοὺς πλανήσουσι. μὴ περιβῆτε ὀπίσω αὐτῶν. ὁ δὲ Παῦλος μαρτύρων ταῦτα ᾄδων τῷ σωτήρι, ἔγραψεν· ὅτι ἐν ὑστέροις καιροῖς ἄποσταστοὶ γενέσονται ἐν ὑμῶν ὡς ἡμεῖς, ἀποστρέφοντες πρὸς ψεύδη, καὶ διδασκαλίαις δαιμονίων ἀποστρεφόμενων πρὸς ἀλήθειαν. τῷ πόνῳ κυρίου καὶ σωτήρι ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ διὰ τῆς ἐαυτοῦ παραδείξουσιν, καὶ διὰ τῆς ἀποστόλου σημαίας ὡς ἐπὶ τοιούτων, ἀκολουθῶν ἡμεῖς ἀπίστοι τῆς ἀσθεβείας αὐτῶν ἡρώδῃ, ἀπειθεῖς ἀποστόλων, κατὰ τὸν τοιούτων, ἀποδείξουσιν αὐτοῖς ἀλλοτριῶν τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας τῆς πίστεως. ἐδηλώσαμεν οὖν ἐπὶ ὑμῶν τὸ θεοσεβεία, ἀγαπητοὶ ἐπιμώτατοι συλλειτουργοί, ἵνα μὴτε πρὸς αὐτῶν, εἰ περιβῆτε καὶ πρὸς ὑμᾶς ἐλθεῖν, μὴ προσδέξησθε, μὴτε εὐσεβίᾳ, ἢ ἐπέσει πρὸς ἡμᾶς Χριστιανοὺς ὄντας, πάντας ἐν τῷ Χριστῷ λέγοντας τε καὶ φρονοῦντας, ὡς θεομάχους καὶ φθορέας τῆς ψυχῶν ἀποστρεφόμενοι, καὶ μηδὲ καὶ χάριν τοῖς τοιούτοις λέγητε· ἵνα μὴ ποτε καὶ τῆς ἀμδρπείας αὐτῶν κοινωνοὶ ἡρώδῃ, ὡς παρήγγειλεν ὁ μακάριος Ἰωάννης. προσεῖπατε ἐν τῷ ᾧ ὑμῶν ἀδελφοί· ὑμᾶς ἐμὲ προσεβόησιν.

ANNO
CHRISTI
357.

1000.

Αλεξάνδρειας πρεσβυτέρους.

ΚΟΛΛΟΥΘΟΣ πρεσβύτερος
σύμληψός εἰμι πῶς γεγραμ-
μένοις, καὶ τῇ καθαρῆσι Αρείου, καὶ
τῶν σὺν αὐτῷ ἀσεβησάντων.

Αλέξανδρος πρεσβύτερος, ὁμοίως.
Διόσκορος πρεσβύτερος, ὁμοίως.
Διονύσιος πρεσβύτερος, ὁμοίως.
Εὐσέβιος πρεσβύτερος, ὁμοίως.
Αλέξανδρος πρεσβύτερος, ὁμοίως.
Σίλας πρεσβύτερος, ὁμοίως.
Αρποκρατίων πρεσβύτερος, ὁμοίως.
Αγαθὸς πρεσβύτερος, ὁμοίως.
Νεμέσιος πρεσβύτερος, ὁμοίως.
Λόγγος πρεσβύτερος, ὁμοίως.
Σιλβανὸς πρεσβύτερος, ὁμοίως.
Πιερσὺς πρεσβύτερος, ὁμοίως.
Ἀπὶς πρεσβύτερος, ὁμοίως.
Προτέριος πρεσβύτερος, ὁμοίως.
Παῦλος πρεσβύτερος, ὁμοίως.
Κύρος πρεσβύτερος, ὁμοίως.

Διάκονοι.

Ἀμμώνιος διάκονος, ὁμοίως.
Μακάριος διάκονος, ὁμοίως.
Πιστὸς διάκονος, ὁμοίως.
Ἀθανάσιος διάκονος, ὁμοίως.
Ἀπολλώνιος διάκονος, ὁμοίως.
Εὐμνήσιος διάκονος, ὁμοίως.
Ολύμπιος διάκονος, ὁμοίως.
Ἀφθόνιος διάκονος, ὁμοίως.
Μακάριος διάκονος, ὁμοίως.
Γαῦλος διάκονος, ὁμοίως.
Πέτρος διάκονος, ὁμοίως.
Ἀμυντιανὸς διάκονος, ὁμοίως.
Γαῖος διάκονος, ὁμοίως.

Μαριώτου πρεσβυτέρους.

Ἀπολλῶς πρεσβύτερος, ὁμοίως.
Ἰγγίνιος πρεσβύτερος, ὁμοίως.

Alexandriæ presbyteri.

COLLUTHVS presbyter,
consentio prædictis, & deic-
tioni Arii, & eorum qui cum ip-
so impie sentiunt.

Alexander presbyter, similiter.
Dioscorus presbyter, similiter.
Dionysius presbyter, similiter.
Eusebius presbyter, similiter.
Alexander presbyter, similiter.
Silas presbyter, similiter.
Harpocration presbyt. similiter.
Agathus presbyter, similiter.
Nemefius presbyter, similiter.
Longus presbyter, similiter.
Siluanus presbyter, similiter.
Pirous presbyter, similiter.
Apis presbyter, similiter.
Proterius presbyter, similiter.
Paulus presbyter, similiter.
Cyrus presbyter, similiter.

Diaconi.

Ammonius diaconus, similiter.
Macarius diaconus, similiter.
Pistus diaconus, similiter.
Athanafius diaconus, similiter.
Apollonius diaconus, similiter.
Eumenes diaconus, similiter.
Olympius diaconus, similiter.
Aphthonius diaconus, similiter.
Macarius diaconus, similiter.
Paulus diaconus, similiter.
Petrus diaconus, similiter.
Amyntianus diaconus, similiter.
Caius diaconus, similiter.

Mariotidis presbyteri.

Apollo presbyter, similiter.
Ingenius presbyter, similiter.

Ammonas presbyter, similitur.	Αμμωναῖς πρεσβύτερος, ὁμοίως.
Dioscorus presbyter, similitur.	Διόσκορος πρεσβύτερος, ὁμοίως.
Softras presbyter, similitur.	Σωστράς πρεσβύτερος, ὁμοίως.
Theon presbyter, similitur.	Θέων πρεσβύτερος, ὁμοίως.
Tyrannus presbyter, similitur.	Τύρραννος πρεσβύτερος, ὁμοίως.
Copres presbyter, similitur.	Κόπρης πρεσβύτερος, ὁμοίως.
Ammonas presbyter, similitur.	Αμμωναῖς πρεσβύτερος, ὁμοίως.
Orion presbyter, similitur.	Ὀρίων πρεσβύτερος, ὁμοίως.
Serenus presbyter, similitur.	Σερηνῶς πρεσβύτερος, ὁμοίως.
Didymus presbyter, similitur.	Δίδυμος πρεσβύτερος, ὁμοίως.
Hercules presbyter, similitur.	Ἡρακλῆς πρεσβύτερος, ὁμοίως.
Boccon presbyter, similitur.	Βόκκων πρεσβύτερος, ὁμοίως.
Agathus presbyter, similitur.	Αγαθὸς πρεσβύτερος, ὁμοίως.
Achillas presbyter, similitur.	Αχιλλᾶς πρεσβύτερος, ὁμοίως.

Diaconi.

Διάκονοι.

Serapion diaconus, similitur.	Σαραπίων διάκονος, ὁμοίως.
Iustus diaconus, similitur.	Ἰούστος διάκονος, ὁμοίως.
Didymus diaconus, similitur.	Δίδυμος διάκονος, ὁμοίως.
Demetrius diaconus, similitur.	Δημήτριος διάκονος, ὁμοίως.
Maurus diaconus, similitur.	Μαῦρος διάκονος, ὁμοίως.
Comon diaconus, similitur.	Κομών διάκονος, ὁμοίως.
Marcus diaconus, similitur.	Μάρκος διάκονος, ὁμοίως.
Alexander diaconus, similitur.	Ἀλέξανδρος διάκονος, ὁμοίως.
Tryphon diaconus, similitur.	Τρύφων διάκονος, ὁμοίως.
Ammonius diaconus, similitur.	Ἀμμώνιος διάκονος, ὁμοίως.
Didymus diaconus, similitur.	Δίδυμος διάκονος, ὁμοίως.
Ptolariion diaconus, similitur.	Πτωλαρίων διάκονος, ὁμοίως.
Seras diaconus, similitur.	Σέρας διάκονος, ὁμοίως.
Caius diaconus, similitur.	Γάιος διάκονος, ὁμοίως.
Hierax diaconus, similitur.	Ἱέραξ διάκονος, ὁμοίως.
Marcus diaconus, similitur.	Μάρκος διάκονος, ὁμοίως.

Cum Alexander talia passim per singulas ciuitates scripsisset, malum ipsum deterius euasit. Hæc cum resciuisset imperator Constantinus, magnum animo dolorem cepit, remq; eam suam ipsius calamitatem reputans, & malum iam accensum protinus extinguere contendens, literas

Τοιαῦτα τοῖς ἀπανταχοῦ καὶ πόλιν Ἀλεξάνδρου γράφοντες, καὶ ἑαυτοῦ ἐγγράφοντες τὸ κακόν. ταῦτα γνοὺς ὁ βασιλεὺς Κωνσταντῖνος, καὶ πλὴν ψυχρῶν ὑπεράλγησας, συμφορᾶν τῆ οὐκ εὖ τὸ πᾶσι κακὸν ἡγοῦμενος, ἀφ᾽ ἑαυτοῦ τὸ ἀναφθῆναι κακὸν καὶ ἀσθενῆσαι ἀποσπάτων, γράμματα πρὸς

ANNO
CHRISTI
325.

ANNO CHRISTI 325.
 Αλέξανδρον καὶ Ἀρείον διαπέμπεται δι' εὐδρόου ἀξιολόγου, ἐπισκόπου πόλεως μιᾶς τῆς Σπανιῶν Κορδούβης· ἐπεὶ αὐτὸν ἠγάπα καὶ διὰ τιμῆς ἠγάγετο ὁ βασιλεὺς.

Ἐπιστολὴ Κωνσταντίνου βασιλέως πρὸς Ἀλέξανδρον καὶ Ἀρείον διαπεμψθεῖσα διὰ Οσίου ἐπισκόπου Κορδούβης.

ΚΕΦΑΛ. δ'.

Νικητὴς Κωνσταντίνος μέγιστος, σεβαστός, Ἀλέξανδρον καὶ Ἀρείω.

ΜΑΝΘΑΝΩ ἐκεῖθεν ὑπῆρχθαι τῷ κρόνοντος ζήτηματος κατὰ βολῶν, ὅτε σὺ αὐτός, ὡς πάτερ Ἀλέξανδρε, πρὸς τῶν πρεσβυτέρων ἐζητεῖς, πὶ δὴ ποτε αὐτῶν ἕκαστος φρονεῖ ὑπὲρ τίνος τόπου τῆς ἐν τῷ νόμῳ γεγραμμένων, μάλλον δὲ ὑπὲρ ματαίας πινός ζητήματος μέρους πτωχάνοιο σὺ τε ὡς Ἀρείε, ὅπῃ ἢ μήτε πτωχάνοιο ἐκτυμηθῆναι σὲ ἐδῶ, ἢ ἐκτυμηθῆναι σὺ τῶν ἀδελφῶν πτωχάνοιο, ἀποσπῶντος ἀπὸ τῆς ἀποστολῆς. ὅθεν τῶν ἐμῶν διανοίας ἐγερθείσης, ἢ μὲν σὺν ὁδοῦς ἠρηθῆναι, ὅ δὲ ἀγιώτατος λαὸς εἰς ἀμφοτέρους ἀδελφούς, ἐκ τῆς τῆς κοινοῦ σώματος ἀρμονίας ἐχωρεῖσθαι. ἐκέν ἐκάτερος ὑμῶν εἰς ἴσου πτωχάνοιο γνώμην παρεσχών, ὅπῃ αὐτῶν ὁ σὺν ἀρετῶν ὑμῶν δικαίως ἔφραυνε, δεξάσθαι. πὶ δὲ τῶν ὁδῶν, οὐτε ἐροτῶν ὑπὲρ τῆς ποιῶντων εἰς ἀρετῆς πτωχάνοιο, οὐτε ἐπεροτῶν μὲν ἀποκρίνασθαι. τὰς γὰρ πτωχάνοιο ζήτησις πάσης οὐ νόμου πινός ἀνάγκη ἀποσπῶνται, ἀλλὰ ἀνωφελούς ἀρετῆς ἐρεργαλίας ἀποσπῶσιν εἰ καὶ φιστικῆς τίνος γυμνασίας ἕνεκα

ad Alexandrum & Arium mittit per virum fide dignum episcopum Cordubæ ciuitatis cuiusdam Hispaniæ: siquidem illum diligebat imperator, & summo prolequebatur honore.

Epistola imperatoris Constantini ad Alexandrum & Arium per Osum episcopi Cordubæ missa.

CAPVT IV.

Victor Constantinus, maximus, Augustus, Alexandro & Ario.

PRÆSENTIS controuersia fundamentum inde iactum esse intelligo, quod tu pater Alexander, a presbyteris de loco quodam in sacris literis scripto quærebas, imo vero de inani quadã quæstionis particula sciscitabar, quid quisque illorum sentiret: tu quoque, Ari, istud quod nec initio animo completi oportuit, aut cū fuisses complexus, silentio præterisse æquū erat, inconsiderate effutiisti. Vnde discordia inter vos concitata, concordia vero negata est, & sanctissimus populus varie in vtramque partem distractus, extotius corporis ecclesiæ compage diuulsus est. Proinde vterque vestrum vicissim alteri veniam tribuēs, illud approbet, ad quod non sine causa vester conferuus vos cohortatur. At quid istud est? neque interrogare de rebus huiusmodi a principio æquum erat, nec ad rogatum responderet. Tales enim quæstiones, quales nulla lex necessario præscribit, sed inanis dissoluti otii certatio proponit, licet ad exercendi

Apud Euseb. lib. 2. de vita Constant. c. 67. & Soer. li. 1. hist. cap. 4.

... πτωχάνοιο ... ζήτησις ... ἀνωφελούς ἀρετῆς ... ἐρεργαλίας ἀποσπῶσιν ... εἰ καὶ φιστικῆς τίνος γυμνασίας ἕνεκα